

Mihai Bisericanu – VOCI ȘI VOCL..

(Grigore Constantinescu – 20 martie 2015)

Vocea, ca instrument de producție, devine firește, supusă mijloacelor de realizare dependente de tehnică. Spre deosebire de glas, ca mijloc de comunicare interumană, în care intuiția expresiei este supusă legii afectelor, de la primele manifestări sonore de după naștere și până la ultimul semn sonor al despărțirii de viață, vocea învață să se poarte după regulile descoperite prin practică, pentru a alcătui tehnica emisiei, în funcție de utilitatea ei în diverse domenii.

În cartea sa **VOCI ȘI VOCL.. Partea I**, editura PRO Universitaria 2015, dr. Mihai Bisericanu, actor și muzician, îndreaptă atenția cercetărilor spre tehnicile vocale din domeniul teatrului și muzicii. Nu este o orientare limitativă, căci variațiile ipostazierii sunt extrem de numeroase și, niciodată, rezolvate. De la începutul lecturii, autorul se află pe drumul expunerii tematice, fără a-i putea pretinde și rezolvările. Mai degrabă este cazul să-i urmărim orientările, de la informația primită prin studiu la experiența acumulată prin aplicație. Mihai Bisericanu a privit cu interes cele două direcții enunțate în titlul: vorbirea, deci teatrul și cântatul, deci muzica. Ambele direcții sunt animate de sonor, care se produce, cum spune autorul, prin mijloace specifice ale aparatului vocal, descris de el cu atenție. Mijloacele de întreținere ale acestui aparat presupun deja existența tehnicii de producere a sunetului, dar și mijloacele de întreținere. Dincolo de corectitudinea acestor proceduri, apar deficiențele.

În toate direcțiile deja enunțate, infinitatea de detalii nu poate fi cuprinsă în cuprinsul cărții, nici în comentariul nostru. Ceea ce ne și îngăduie aprecierea, la obiect, a celor spuse în prima parte a lucrării. Există o paranteză ce mi se pare necesară, la debutul lecturii, și anume jocul de înțelegere a cuvântului, care implică semnificație, dar și o dublă formă de comunicare, cea citită fără sunet, cea pronunțată prin articulare sonoră. Argumentul omagiază semnificația, deci și sonorul, materialul următor adresându-se cititului nesonorizat, deși presupunând multiple explicații transmise energetic. Selectăm dintre acestea Registrația, Respirația, Rezonanța. Desigur, discutarea fiecăreia dintre aceste componente devine prilej de dezbateri și înțelegere, în cuprinsul unei secțiuni aparte. Spre pildă, trecerea între registre, așa numită notă de pasaj, nu se plasează doar de la mediu spre înalt, ci și de la grav, spre mediu. De asemenea pasajul poate fi exersat în studiul de canto prin numeroase metode de lucru. Inclusiv, cum precizează soprana și maestra de canto Lucia Stănescu, prin imaginarea schimbării coloristice a timbrului. În domeniul cântului, maestra Arta Florescu cultiva descoperirea și amplasamentul simbolic al „Locului”, unde se plasează sunetul, de la o voce la alta... Discuțiile pot continua, firește. Cum ar fi privitor la vocea de cap, care poate aparține și celor bărbătești și celor feminine – în ambele cazuri mai lesne de realizat pentru cele grave, bariton sau alto – dar cu alte efecte, incluzând și asimilarea sau nu a vibratorului. Actualmente, pentru vocile bărbătești, tehnicile utilizate sunt cele ale falsetiștilor, înlocuind pe cele ale castraților, vecine ca instrumentație sunetelor armonice ale coardelor. O excepție practică pe toate registrele este sunetul alb, nonvibratoul exemplar utilizat în perioada de maximă glorie, de corul „Madrigal”. Încă o precizare, detaliat expusă în Teza de Doctorat a tenorului Ion Piso, **Cibernetica fonației** este adăugarea în Fonație a comenzilor emise prin deciziile creierului.

Revenind la ideea inițială, cea a existenței unei tehnici cu care se lucrează vocea ca instrument, putem aprecia că Mihai Bisericanu și-a pus multiple probleme, a căutat numeroase răspunsuri, pe o cale al cărui traseu nu are, cum spuneam, sfârșit. La acest moment al carierei sale universitare, finalitatea poate reprezenta astfel doar încheierea unei etape, ce poate fi completată sau contrazisă ulterior. Oare, într-un viitor virtual, care vor mai fi opiniile semnatarului?